

зусиль доводить, що США і далі вбачають в Ізраїлі надійного стратегічного партнера на Близькому Сході. Водночас Вашингтон сприяє врегулюванню в Ізраїлі внутрішніх та зовнішніх загроз. І хоча адміністрація нового 46-го президента США Джо Байдена переглядає свою близькосхідну політику, можна спрогнозувати, що вагома її частина, розроблена адміністрацією Д. Трампа, не буде зміненою. Обумовлено це тим, що кроки, які були здійснені за каденції Д. Трампа, значно вплинули на позицію США щодо палестино-ізраїльського конфлікту, і їх скасування буде вже недоречним.

Джерела та література

1. Дем'яненко М. Вихід США з ядерної угоди з Іраном: причини, коментарі, прогнози. *Україна: події, факти, коментарі*. Київ, 2018. № 10. С. 17–27.
2. США першими у світі визнають Єрусалим столицею Ізраїлю. BBC News Україна. 2017. 6 грудня. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/news-42248288> (дата звернення: 30.03.2021)
3. Collins M., Shesgreen D. Israel signs accords with United Arab Emirates and Bahrain at the White House ceremony. *USA Today*, 2020. September 15. URL: <https://www.usatoday.com/story/news/politics/2020/09/15/israel-sign-deal-uae-bahrain-white-house/5801873002/> (accessed: 30.03.2021)
4. President Donald J. Trump's Vision for Peace, Prosperity, and a Brighter Future for Israel and the Palestinian People. The White House, 2020, January 28. URL: <https://trumpwhitehouse.archives.gov/briefings-statements/president-donald-j-trumps-vision-peace-prosperity-brighter-future-israel-palestinian-people/> (accessed: 30.03.2021)
5. Sher G., Cohen D. Is There a Practical Roadmap for Trump's "Peace to Prosperity" Vision? Rice University's Baker Institute for Public Policy. Houston, Texas. 2020. May 11. 10 p.
6. U.S. Relations With Israel. U.S. Department of State, 2021, January 20. URL: <https://www.state.gov/u-s-relations-with-israel/> (accessed: 30.03.2021)

Центій Олег

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ ДРУГОЇ ЛІВІЙСЬКОЇ ВІЙНИ

Анотація. У роботі розкрито передумови та окремі аспекти перебігу Другої лівійської війни. Автор досліджує кроки із вирішення конфлікту та характеризує сучасний стан ситуації в Лівії. Наголошується на тому, що сьогодні бойові дії між військами уряду національної єдності і Лівійської національної армії ведуться в передмісті столиці.

Ключові слова: Лівія, громадянська війна, Лівійська національна армія, ООН.

Abstract. The paper reveals the preconditions and some aspects of the Second Libyan War. The author explores the steps to resolve the conflict and describes the current situation in Libya. It

is emphasized that today the fighting between the troops of the Government of National Unity and the Libyan National Army is taking place in the suburbs of the capital.

Keywords: *Libya, civil war, Libyan National Army, UN.*

Лівія щосили намагалася відновити державні інститути після вигнання і подальшої смерті колишнього лідера Муаммара Каддафі в жовтні 2011 року. Перехідний уряд Лівії поступився владою новообраному Загальному національному конгресу (ВНК) в липні 2012 року, але ВНК зіткнувся з численними проблемами протягом наступних двох років, включно з нападом бойовиків ісламізму на консульство США в Бенгазі у вересні 2012 року і поширенням ісламської держави та інших збройних груп по всій країні [5, с. 56].

У травні 2014 р. Хафтар почав операцію «Гідність», кампанію, проведену Лівійською національною армією для нападу на групи ісламістських бойовиків на сході Лівії, і в Бенгазі також [4, с. 162]. Щоб протистояти цьому руху, ісламістські бойовики і збройні групи, серед яких і «Ансар аш-Шаріа», сформували коаліцію під назвою «Світанок Лівії». Зрештою, в міжнародному аеропорту Тріполі спалахнули бої між коаліцією «Світанок Лівії», яка контролювала Тріполі і більшу частину західної Лівії, і коаліцією «Гідність», яка контролювала частини Кіренаїки і Бенгазі на сході Лівії, і почалася громадянська війна.

Битва за контроль над Лівією зачіпає племінні, регіональні, політичні і навіть релігійні аспекти. Кожна коаліція створила керуючі інститути і призначила воєначальників; і кожна зіткнулася проблемою внутрішньої фрагментації і поділу [1, с. 114]. Намагаючись знайти рішення конфлікту і створити уряд єдності, тодішній спеціальний посланник ООН в Лівії Бернандіно Леон, а потім Мартін Коблер організували серію переговорів між Палатою представників (HOR) з Тобрук і Урядом національної згоди (GNC) з Тріполі. Переговори привели до підписання Лівійського політичної угоди за підтримки ООН. Перехідна національна рада Лівії продовжувала стикатися з перешкодами на шляху до створення стабільного єдиного уряду в Лівії. Скориставшись широко поширеною політичною нестабільністю, озброєні ісламістські угруповання, зокрема і «Ансар аш-Шаріа» (терористична група, імовірно, відповідальна за напад на консульство США в 2012 р.) та «Ісламська держава», використовували країну як центр для координації більш широкого регіонального насильства, що ще більше ускладнило спроби створити уряд єдності. За оцінками Агентства ООН у справах біженців, внаслідок бойових дій майже 217 000 осіб стали внутрішньо переміщеними особами і приблизно 1,3 мільйона людей потребують гуманітарної допомоги в Лівії [2, с. 78].

Отже, у Лівії після повалення режиму Муамара Каддафі з 2014 р. існує щонайменше чотири паралельних уряди. Найбільше влади у міжнародно визнаного Уряду національної єдності на чолі з Фаїз Сараджев, який базується в столиці країни Тріполі і який підтримала ООН та Лівійська національна армія на чолі з військовим генералом Халіфою Хафтаром на сході країни. З квітня 2019 р. Хафтар оголосив про масштабний наступ на Тріполі з метою встановлення контролю над всією Лівією і повалення Сараджи. На сьогодні

бойові дії між військами уряду національної єдності і Лівійської національної армії ведуться в передмісті столиці.

Джерела та література

1. Бартенев.В. И. «Ливийская проблема» в международных отношениях. Москва: ЛЕНАНД, 2014. 448 с.
2. Ходынская-Голенищева М. С. Ливийский урок. Москва: Олма Медиа Групп, 2013. 256 с.
3. Kamel A. The Libyan coup that never was, Alger: VSOY. 2014. 152 p.
4. Книпп К., Шейко Ю. Лівія: вільне падіння в напрямку хаосу. Deutsch: Welle. 2015. 278 с.
5. St John, Ronald Bruce. Historical Dictionary of Libya. Rowman & Littlefield. 2014. 201 p.

Богданюк Вікторія

Національний університет «Острозька академія»

РОЛЬ ЕНЕРГЕТИЧНОГО ФАКТОРА У ЗОВНІШНІЙ ПОЛІТИЦІ КОРОЛІВСТВА САУДІВСЬКОЇ АРАВІЇ

Анотація. Увага приділяється відносинам Ер-Ріяду з основними партнерами, розглядається ситуація на світовому ринку нафти, а також її вплив на подальше формування зовнішньополітичних векторів Саудівської Аравії.

Ключові слова: Саудівська Аравія, зовнішня політика, енергетика, нафтовий ринок, експорт, нафта, Китай, Індія, Росія, цінові війни.

Abstract. The influence of the energy factor on the formation of the main vectors of foreign policy of Saudi Arabia. Attention is paid to Riyadh's relations with key partners. The situation on the world oil market and how it affects the further formation of Saudi Arabia's foreign policy vectors are also examined.

Keywords: Saudi Arabia, foreign policy, energy, oil market, export, oil, China, India, Russia, price wars.

Енергоресурси є своєрідним паливом для світової економіки. Тому, враховуючи їхню важливість, країни, які мають значні енергетичні поклади, перетворили ресурси на політичний інструмент [1, с. 85]. Дослідження поведінки Королівства Саудівська Аравія (далі – КСА) на міжнародній арені як найбільшого експортера нафти є вкрай необхідним для того, щоб визначити основні процеси, що відбуваються на світовому енергетичному ринку в умовах посиленої конкуренції. Боротьба за вплив стимулює Саудівську Аравію шукати нових союзників, що стає основою для подальшого формування векторів зовнішньої політики. Досліджувати роль енергетичного фактора у зовнішній політиці Ер-Ріяду необхідно, оскільки це дасть змогу краще орієнтуватись у процесах світової політики та загальних економічно-енергетичних тенденціях.